

VEKAM 2022 ARAŞTIRMA SUNUMLARI

20 ARALIK 2022

VEKAM PROJE DESTEKLERİ

Juliopolis Projesi

Doç. Dr. Ali Metin Büyükkarakaya, Hacettepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü

Orta Anadolu'nun en büyük nekropol alanlarından birine sahip olan Juliopolis Antik Kenti kazıları 2009 yılından itibaren Anadolu Medeniyetleri Müzesi tarafından yapılmaktadır. 2018 yılında, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Hacettepe Üniversitesi ve Koç Üniversitesi VEKAM'ın destekleri ve işbirliği ile başlatılan Juliopolis Projesi'nde, kurtarma kazılarında ortaya çıkarılan insan kalıntıları ve diğer arkeolojik buluntular üzerine bilimsel araştırmalar sürdürülmektedir. Antropoloji, arkeoloji, jeoloji ve iletişim gibi farklı birçok bilim dalından araştırmacının bilimsel katkı sunduğu proje kapsamında; dijital arşiv çalışmaları, akademik yayınlar, sergi çalışmaları, dijital medya gibi alanlarda pek çok çalışma devam etmektedir. İnsan iskelet kalıntıları üzerine yürütölen geleneksel biyoarkeolojik araştırma yanında, dijital biyoarkeoloji, antik DNA, izotop analizleri Hacettepe Üniversitesi İnsan Davranışsal Ekolojisi ve Arkeometri laboratuvarında (İDEA lab) yürütölmektedir.

Juliopolis kazıları sonucu ortaya çıkarılan; Hellenistik, Roma ve Bizans dönemlerine tarihlenen 750'nin üzerinde mezar ve bunlara ait eserlerin kültürel mirasın korunması ve çağdaş yöntemle geleceğe aktarılması adına "Dijital Arşiv" çalışmalarının yapılması projenin ana hedeflerinden birini oluşturmaktadır. Mezarlara ait bilgilerin yer aldığı formlar, mezarlardan ele geöen eserlerin kartları, manuel ve dijital çizimleri ile kazı ekibi tarafından çalışmalar sırasında çekilmiş on binlerce fotoğrafın incelenmesiyle Dijital Arşiv'in içeriği hazırlanmıştır. Bu bağlamda söz konusu mezarlara ait her türlü bilgi ve belge dijital hale getirilmiş, uygun formatlarda hazırlanarak açık erişime sunulması adına VEKAM Arşivi'ne aktarılmaktadır.

Juliopolis Projesi kapsamında hazırlanan antik kent ve nekropol alanlarına dair veriler pek çok akademik çalışmada kullanılmaya başlanmış ve genç araştırmacılar tarafından yüksek lisans tezi olarak yayımlanmıştır. Bunların yanı sıra alanında uzman bilim insanları tarafından hazırlanmakta olan "JULIOPOLIS Band I" isimli kitap çalışmasında son aşamaya gelinmiştir. Proje ekibi tarafından hazırlanan, dijital arkeoloji ve antropoloji yöntemlerinin ve çağdaş sunum tekniklerinin kullanıldığı, içinde holografik gösterimlerin, üç boyutlu ve etkileşimli mezar modellemelerinin ve çeşitli animasyonların yer aldığı "Juliopolis'in Yüzleri" isimli sergimiz, Ankara ve ilçelerinin yanı sıra son olarak Ege Üniversitesi'nde ziyaretçilerle buluşturulmuştur.

Ankara Vilâyeti Kırsalının Yerleşim Tarihi

Prof. Dr. Suavi Aydın, Bilkent Üniversitesi, Türk Edebiyatı Bölümü

2022 yılında başladığımız Ankara Vilâyeti Kırsalının Yerleşim Tarihi projesi, Osmanlı son vilâyet düzenlemelerinde "Ankara Vilâyeti" sınırları içinde kalan ve bugün Ankara, Kırıkkale, Çorum, Yozgat, Kırşehir ve Kayseri illerini içine alan sahadaki kırsal yerleşimin ve dönüşümün araştırılmasını amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, sahada bütün kırsal yerleşimlerin ziyaret edilmesi yoluyla saha bilgisinin elde edilmesi ve tarihsel malzemenin (Osmanlı arşiv belgelerinin, salnâmelerin, seyahatnâmelerin) incelenmesi öngörülmüştür. Bu araştırma yoluyla, 1830-1950 yılları arasındaki dönemde, geniş vilâyet sınırları içindeki kırsal yerleşim katmanlaşmasının ortaya çıkarılması sağlanacaktır. Bu dönem, Türkiye'nin içeriye ve dışarıya doğru beş büyük göç dalgasına maruz kaldığı ve bugünkü kırsal Türkiye *layout*'unun ortaya çıktığı zaman dilimine tekabül eder. Araştırmanın ilk evresinde Kayseri ilinin bütün köyleri gezilmiş; ayrıca Yozgat'ın Boğazlıyan, Çandır ve Akdağmadeni ilçeleriyle, merkez ilçenin kuzeydoğu kesimi ziyaret edilmiştir. 2023 yılında Yozgat ilinin tamamı ile Çorum ve Kırşehir'e ilişkin saha çalışmasının bitirilmesi planlanmaktadır. 2022 araştırma döneminde Kayseri ve Yozgat nüfus defterleri üzerindeki çalışma da tamamlanmıştır.

GENÇLİK PARKI BELGESEL PROJESİ: BOZKIRIN ORTASINDA BİR DENİZ TASVİRİ

Deniz Şengeç, Mareliber

Ulaş Bager Aldemir, Mareliber

Ankara, yeni baştan inşâ edilmiş bir başkenttir. Bu bağlamda, hayalden yapılmış bu kentin, icadedildiğini söylemek yanlış olmaz. Belki de İstanbul'dan romantik bir uzaklaşma biçimi, belki de köktenci bir kopuş... Fakat yine de, Osmanlı aydınının Batı düşüncesiyle kurduğu kararsız bağlar, Ankara'nın imarına yön veren zihniyete de sirayet etmişti. İstanbul'da da çalışmış bazı heterodoks mimarların, Ulus çevresindeki Doğu-Batı alışımı eserleri, örneğin Giulio Mongeri'nin tasarladığı yapılar, bunun açık bir göstergesidir.

Gelgelelim 1920'li yıllarda Lörcher'in Eskişehir'e yön veren planı yetersiz gelmeye başlayınca ve Yenişehir'e dair önerileri de kabul görmediği için, Hermann Jansen'in damgasını vuracağı yeni bir imar süreci başlar. Gençlik Parkı da her ne kadar Jansen Planı'nın bir parçası olsa da Park'a son şeklini Theo Leveau verir. Nihayetinde ise "su tutmaz, ağaç yetişmez" denilen bataklığa, Gençlik Parkı adı verilen devasa bir kamusal alan kurulur. Belki de somut koşullara bu denli meydan okunduğu için, Ankara'da düpedüz bir hayal tadı vardır.

Ankara'daki bütün elementler, kentin planlanmış olması nedeniyle birbiriyle ilişki içindedir. Her yapı bir diğerine dair sayısız ipuçları verir. Fakat Gençlik Parkı, çok daha özeldir. Kentin taslağı Bulvar'a çizilmiş olsa da Yenışehir Gençlik Parkı'nda adeta prova edilmiştir. Hatta Park'ın, kent için bir göç yolu olduğunu söylemek yanlış olmaz. Galatea ve Acis Heykelleri örneğın, önce Marmara ve Karadeniz Havuzu'na konulmuş daha sonra ise Gençlik Parkı'na getirilmiştir. Yine aynı şekilde, bu heykelleri de çalışan Mathurin Moreau'nun Nympheler'ini yonttuğı Havuzbaşı Heykeli de, bir dönem, Gençlik Parkı'nın kurulacağı ve "kanlı çukur" olarak anılan bataklıkta konaklamıştır. Dolayısıyla Ankara, deyiş yerindeyse kendi kendini yansılayan bir kenttir ve Gençlik Parkı'na kentin birçok dekorunu yansılayan bir havuzun inşa edilmiş olması asla tesadüf değildir.

Gençlik Parkı, "bir iyi yaşam projesi" olarak, "kentteki yaşam temposunu değıştirmek" amacıyla tasarlanmıştır. Bu bağlamda İncesu Deresi'nden kaynaklanan ve sıtma yuvası olan bataklığın kurutulması bile, "iyi yaşam" düşüncesine gerçeklik kazandıran tarihi bir müdahale olarak değıerlendirilmelidir. Dolayısıyla Gençlik Parkı, bir parktan çok daha fazlasıdır.

Gençlik Parkı Belgesel Projesi, bozkırın ortasına çizilmiş bir deniz tasviri olan Gençlik Parkı'nı idari, kültürel ve mimari boyutlarıyla kadrajına alır ve Cumhuriyet'i Park'ın tarihinden okumaya çalışır. Çünkü Park'ın tarihi aynı zamanda Cumhuriyet'in tarihidir. Proje, elde edilen içeriklerin belgeselin yanı sıra sergiye ve nihayetinde de kitaba dönüştürülmesini hedefler. Sergi, bir ruh hali olarak Ankara'yı ve Gençlik Parkı'nı hissetmek açısından farklı içeriklerin kullanılmasına fırsat verir ve kitap ise bütün çalışmanın kalıcılığı bağlamında elzem bir sonuçtur. Öte yandan Gençlik Parkı Belgesel Projesi'nin en önemli getirisi, kent belleğine ilksel bir katkı sağlayacak olmasıdır. Çünkü Park'a dair sınırlı sayıda akademik çalışma gerçekleştirilmiş olsa da Park'ın hatıraları doyurucu bir şekilde kayda geçirilmemiştir. Dolayısıyla Gençlik Parkı Belgesel Projesi; hem akademisyen, aydın, siyasetçi ve sanatçıların hem de yurttaşların kentsel bir değıer olarak Park'a dair fikirlerine yer verirken aynı zamanda şahsi yaşamışlıkları da belgeler. Çünkü Gençlik Parkı her şeyden önce bir bellek mekânıdır.

Marka Kent Yaratma Sürecinde Müzelerin Rolü: Ankara Örneğı

Doç. Dr. Burcu Zeybek, Doğış Üniversitesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Programı

Doç. Dr. İlknur Doğı Öztürk, Doğış Üniversitesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Programı

Müzeler; kentlerin markalaşmasına kaynaklık edebilecek mekânlar/kurumlar arasında kente bir geçmiş ve kimlik kazandırmaktadırlar. Bu proje kapsamında müzelerin kültürel ve sosyal varlıklar olarak

kent marka yaratma sürecinde yeri ve önemini arttırmak, kültürel mirasın marka kent yaratma sürecinde önemine dikkat çekmek; kentlerin marka iletişimi yönetimleri kapsamında müzelerin çekici unsurlar olarak algılanması konusunda tespitlerde bulunmak amaçlanmaktadır. Proje, marka kentlerin iletişim sürecinde müzelerin rolünü tespit etmek ve bu kültürel mirasın marka kent iletişiminin sürdürülebilirliğini sağlama sürecinde kullanım pratiğine öneriler getirmesiyle önemli görülmektedir.

İlk aşamada Instagram kullanıcılarının Ankara’da yer alan müzeler ile ilgili Instagram paylaşımları doğrultusunda kente ilişkin izlenimleri tespit edilmiştir. Bu amaçla *#ankaramüzeleri* ve *#ankaramüze* hashtagleri ile yapılan paylaşımlar analiz edilmiştir. Böylece müze ziyareti deneyimlerini yansıtan, duygu ve algılara dayalı tavsiye, beğeni, şikâyet, eleştiri gibi görüşler tespit edilmiştir. Ayrıca yumuşak güç kaynağı olarak turizm ve kent markalama kavramları üzerinden, müzelerin dijitalleşmesinin kentlerin turizm potansiyeli ile ilişkisinin ortaya konulduğu bir derleme makale yayımlanmıştır. (İletişim ve Diplomasi Dergisi 7. Sayı)

Projenin ilk yılında, müzeler haftası kapsamında 18 Mayıs 2022 tarihinde “Kent Markalaşması Sürecinde Müzelerin Rolü” ve 24 Mayıs 2022 tarihinde “Dijital Müzecilik ve İnteraktif Uygulamalar” başlıklı iki çevrimiçi panel düzenlenmiştir. 18-24 Mayıs 2023’te Uluslararası Müzeler Günü kapsamında Ankara’daki müzeler gezilirken ziyaretçilere #hashtag’lerin yer aldığı kartlar verilerek paylaşımaya yönlendirilecektir. Ankara’daki her müzenin kendi mekânından *#AnkaraMüzeleri* hashtag’iyle fotoğraf paylaşacağı bir hareket başlatılacaktır. Bu bağlamda Ankara’da faaliyet gösteren müze çalışanlarına yönelik bir eğitim programı planlanmıştır. Projenin uygulama ayağında gerçekleştirilecek paylaşım hareketi öncesi müze personeline yönelik bir eğitimin verilmesi gerekli görülmüştür.

Projenin ilk yılı değerlendirmesinde; Ankara müzelerinin kurumsal hesapları, ziyaretçilerin kişisel hesapları ve Instagram içerik üreticilerinin Instagram hesaplarından paylaşılacak belirli bir motto odaklı kampanya yapılmasının gerektiği anlaşılmıştır. Ankara’nın marka kent iletişimine katkı sağlayabilecek müzelerin Ankara ile özdeşleşecek bir markalaşma sürecine ihtiyaç duyduğu görülmüştür. Bu ihtiyaç doğrultusunda, müzeleri ziyaret eden ya da ziyaret etme potansiyeli olan kişilerin zihninde olumlu bir imaj ile konumlandırılması için mutlaka sosyal ağlarda kent ile ilişkilendirecek ortak bir slogan veya hashtag kullanma pratiğini benimsemiş olmasının önemli olduğu anlaşılmaktadır.

Tanzimat Dönemi Uygulamalarının Ankara Kent Dokusuna Etkisi (1839-1924)

Ayşe Nur Aytemiz, Hacettepe Üniversitesi, Sanat Tarihi Bölümü

18. yüzyıldan itibaren ıslahatı, resmî devlet politikası haline getiren ve Osmanlı modernleşme çabalarının çıkış noktasını oluşturan Tanzimat Fermanı ile başlayan dönem, mülkiyet düzeni, kent yönetimi ve imar pratiğinde ve dolayısıyla kentlerde mekânsal karşılıklar yaratmıştır. Ankara ise gerek stratejik konumu bakımından gerek üretim ve ticaret alanında öne çıkan bir Anadolu kenti olarak, Tanzimat Dönemi'nde ülke yönetiminde yapılan yeniliklerin uygulandığı öncelikli kentlerden biri olmuştur. Bu kapsamda, yapılan çalışmada, Osmanlı modernleşme projeleri doğrultusunda, Ankara'da değişim ve yeniliklere neden olan süreçler belirlenmiş ve yazılı ve görsel belgeler de kullanılarak, üst ölçekteki değişimler ve yerel bağlamın birlikte ürettiği mekânsal yapılarıyla, kent dokusunda meydana gelen fizikî mekân karşılığı 1839 ve 1924 haritaları üzerinde irdelenerek Tanzimat Dönemi uygulamalarının Ankara kent dokusuna etkisi ortaya konmuştur.

Kültürel Peyzaj Öğelerini Bir Kentsel Deneyim Rotası Üzerinden Okumak: Ankara Batı Tümülüsleri Rotası

Ela Alanyalı Aral, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü

Gizem Deniz Güneri Söğüt, Atılım Üniversitesi Mimarlık Bölümü

Buket Ergun Kocaili, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü

İç Anadolu coğrafyası özgün kültürel peyzajında yollar ve yerleşimler ağı ile tümülüslerin dağılımı, öncelikle doğal topoğrafya ve su öğelerinin belirleyiciliğini, sonrasında ise Antik dönemden beri süregelen mekânsal süreklilikleri imlemektedir. Bu çerçevede Ankara Tümülüsleri, bölgesel ölçekte süreklilik arz eden bir kültürel peyzajın, bugün Ankara kenti sınırları ve tarih içindeki yerleşim alanını betimleyen topografik çanak formu içinde kalan öğeleri olarak tanımlanabilir. Bahsedilen süreklilikler

kapsamında Ankara tümülüslerinin değerlendirilmesi, öncelikle kente ve bölgeye ait değerler olarak görülmesini, sonrasında ise bir bütünlük kapsamında kentte tekrar görünür kılınması için kent ve çevresine kapsamlı bir bakışı gerekli kılar.

Ankara Tümülüsleri, 19. yüzyıl sonundan itibaren araştırılmış ve belgelenmiş, Cumhuriyet'le birlikte ise kent merkezinin batısında kalan yirmi tümülüs araştırma ve kazılarla ele alınmıştır. 1950'lerden sonra kentleşmenin hızlanması ve yaygınlaşması ile kent sahnesinden silinmeye başlayan tümülüsler, günümüze sayıca azalmış ve tahrip olmuş, başlıca özellikleri olan görsel ilişkiler kurgusunu büyük ölçüde kaybetmiş ve kent kültüründe çoğunlukla bilinmeyen değerler olarak kalmıştır. Bununla birlikte 2010'lardan beri devam etmekte olan araştırmalarda Ankara Tümülüslerinin özgün görünüşleri tarihi fotoğraflar ve haritalardaki görünüşleri üzerinden araştırılmakta, bunun yanı sıra bu görsel belgeler üzerinden daha önce varlığı ve yeri bilinmeyen tümülüsler tespit edilmektedir.

VEKAM Araştırma Ödülü kapsamında gerçekleştirilen bu araştırmada, Ankara tümülüslerinin kentin bir değeri olarak ele alınması ve kentin geleceğinde yerini almasının önemini ortaya koymak üzere tümülüs alanlarının kent kurgusuna, imgesine ve yaşamına kamusal alanlar olarak sunabilecekleri katkılar özellikle ilgili ve güncel peyzaj tanım, literatür ve örneklerine referansla tartışılmıştır. Bu kapsamda araştırma, tümülüslerin kente sunabilecekleri katkıya yönelik bütüncül müdahale stratejilerinin bir örneği olarak öneri bir rota üzerinden görsel / algısal deneyimin test edildiği bir pilot çalışmayı da içermektedir.

Çalışmada, dönemsel olarak tümülüsler, topoğrafik yapı ve kent yerleşim alanı ilişkileri kurgusunun elde edilebildiği bir tümülüs alanı olarak 20. yüzyıl başından bu yana araştırılmış olan ve 1-19 nolu tümülüsleri kapsayan Batı Tümülüsleri alanında olası bir tümülüsler deneyim rotası boyunca, tümülüs-topoğrafya-yapılı çevre ilişkileri araştırılmıştır. Rota üzerinde deneyimlenen görsel ilişkiler ve dönemsel değişim, tümülüslerin özgün çevresel öğelerle birlikte form özelliklerini sergiledikleri 1930'lardan günümüze (1932, 1953, 1970 ve günümüz harita bilgileri üzerinden) seri kesitlerle ve bakı noktalarından görünüşlerle ortaya konmuştur.

Kent Politikaları Bağlamında Ankara Kentinin Yerel Diplomasi Faaliyetleri

Suna Ersavaş Kavanoz-Karadeniz Teknik Üniversitesi, Kamu Yönetimi Bölümü

Nisa Erdem-Karadeniz Teknik Üniversitesi, Kamu Yönetimi Bölümü

Sunumda öncelikle yerel diplomasi kavramı ve kuramsal çerçevesi; özellikle tarihsel süreçte faaliyetlerin amaçlarındaki değişimi kapsayacak şekilde, farklı sınıflandırmaları ile yer alacaktır. Ankara kentine yönelik yapılan araştırmanın amacı, sorusu, hipotezleri, yöntemi ve sınırlılıklarına yer verilecektir.

Ankara kenti özelinde araştırmanın içeriği ilk olarak Ankara kentinin yerel diplomasi yönetimine dair verilerin sunulması ile başlayacaktır. Yine ilçe belediyelerin yerel diplomasi yönetimine dair veriler özellikle yerel diplomasinin kurumsallaşması ve nüfus büyüklükleri ile faaliyetlerin yoğunluğu arasındaki ilişkiyi açıklayacak şekilde sunumda yer alacaktır. Sonrasında ise Ankara kentinin yerel diplomasi faaliyetleri; faaliyet raporları ve stratejik planlar, ulusal ve uluslararası haber arşivleri, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından ulaşılan verilerin ve Ankara Büyükşehir Belediyesi Dış İlişkiler Daire Başkanlığının ziyaret edilerek arşivlerinin taranması ile elde edilen bilgilerin: İki taraflı iş birlikleri, üye olunan uluslararası ağlar, uluslararası etkinlikler, uluslararası ziyaretler ve uluslararası ödüller olarak sınıflandırılmasına yer verilecektir. Söz konusu sınıflandırmada ikili iş birliklerinin gerçekleştiği kentlere dair sınıflandırmanın, üye olunan uluslararası ağların konu, amaç ve faaliyetlerinin dış politika, kentsel siyaset ve kent politikaları ilişkili olarak anlamlı sonuçları olduğu görülmüştür. Dolayısıyla bulguların değerlendirilmesi aşamasında; Ankara kentinin yerel diplomasi faaliyetleri ile Türk dış politikası arasındaki benzerlikler/tamamlayıcılık ilişkisi, Ankara Büyükşehir Belediyesinin seçimler ile değişen iktidarları döneminde gerçekleştirilen yerel diplomasi faaliyetlerinde öne çıkan anlamlı sonuçlar ve yerel diplomasi faaliyetlerinin kent politikaları ile ilişkili bir biçimde öne çıkan özellikleri değerlendirilecektir.

20. Yüzyıldan Günümüze Bir Kentsel Doğa Parçası: Papazın Bağı

Başak Tükenmez, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Mimarlık Bölümü

Buse Ezgi Sökülmez, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Bölümü

Araştırma, nitelikli bir doğal koruma alanını ve ticari bir işletmeyi içeren doğa parçası olan Papazın Bağı'nın, 20. yüzyılın başından günümüze mikro tarihi, şekillenme ve dönüşüm süreçlerinin 'kentsel doğa' kavramı çerçevesinde derinlikli bir incelemesini ve değerlendirmesini yapmayı amaçlar.

Papazın Bağı ,Ankara Gaziosmanpaşa mahallesinde etrafı konutlarla çevrili toplam 13.221 metrekarelik yumuşak toprağa sahip ve küçük akarsuların bulunduğu eğimli eski bir bağ arazisi üzerinde yer alan bir kafeterya, bir restoran, bir terk edilmiş bina ve birkaç geçici kümes yapısından oluşmaktadır. Sözlü tarihe göre yüzyıl başında bir papaz tarafından terk edildiği iddia edilen ve Topal Osman olayının gerçekleştiği yer olarak anılan bağ arazisi ile 1990'larda yıkılmış olan eski bağ evi 1923 yılında Kuloğlu ailesi tarafından satın alınmış, 1935-1936 yıllarına kadar avlanma ve bağbozumu amacıyla mevsimlik olarak kullanılmıştır. 1935-1936 yıllarında tam zamanlı olarak bağ evine taşınan ve 1970'li yıllara kadar

bağ evi yaşamı sürdüren Kuloğlu ailesi, 1963 yılında araziyi Papazın Bağı adıyla ticari bir işletme haline getirmiştir. 1960'lı ve 1970'li yıllardan itibaren hem arazinin yakın çevresi kentleşmeye başlamış hem de arazi günümüze kadar sürecek olan çeşitli imar planları ve park, otel ve alışveriş merkezi gibi proje tasarımlarına konu olmuştur. 1970'li yıllarda kentleşmenin de etkisiyle Kuloğlu ailesinin bağ evinden kopup apartman yaşantısına geçmesi sonucu arazinin bağ işlevi tamamen terk edilmiştir. 1980 sonrasında hız kazanan kentleşme sürecinde Papazın Bağı, 1973 yılında gayri müsait arazi ve 1994 yılında birinci derece doğal sit alanı ilan edilmiştir. 2017 yılında birinci derece doğal sit alanı koruma statüsü 'Nitelikli Doğal Koruma Alanı' olarak değiştirilen Papazın Bağı, Ankara'nın bağ kültürünün bir kalıntısı olarak günümüze kadar korunmuştur.

Çalışma kapsamında, bağ ve bağ evi yaşamının Kuloğlu ailesi tarafından terk edildiği ve kentleşmenin etkisiyle alanın kentsel doğa karakteri kazandığı 1960'lı ve 1970'li yıllar dönüm noktası olarak kabul edilir ve Papazın Bağı mikro tarihi iki aşamada ele alınır. Birinci aşamada bağ ve bağ evi kültürü; ikinci aşamada kentleşme ve kentsel doğa ekseninde, Papazın Bağı kentsel doğasının günümüze kadar olan değişim ve dönüşüm süreçlerini meydana getiren etkenler, aktörler ve olaylar; buna bağlı olarak insan, yapı çevre ve doğanın karşılıklı etkileşimleri ortaya konulur. Bu bağlamda, Papazın Bağı kentsel doğa parçası çok aktörlü bir örneklem ve laboratuvar olarak ele alınarak insan, kültür ve kenti doğaya karşıt kavramlar olarak konumlandırılan anlatıların ötesine geçilmeye çalışılacaktır.

Ankara Spor Kulüpleri Etkinliklerinin Rekreatif Boş Zaman Etkinliğine Dönüşümü ve Yeni 'Mahal'lerinin Üretimi: 1922-1946

Dr. Bengi Su Ertürkmen Aksoy, Gazi Üniversitesi, Mimarlık Bölümü

Dr. Nihan Oya Memlük Çobanoğlu, Gazi Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Bilge Beril Kapusuz Balcı, Gazi Üniversitesi, Mimarlık Bölümü

Araştırma, modern bireyin, toplumun ve mekânın inşa edildiği yeni başkent Ankara'da, Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı'nın kurulmasıyla birlikte sporda kurumsallaşmanın başladığı 1922 yılından, spor etkinliklerinin örgütlü bir kiteselliğe ulaştığı 1946 yılına kadar, etkin olan spor kulüplerine, kulüplerin düzenlediği veya dahil olduğu spor etkinliklerine ve bu etkinliklerin gerçekleştiği 'mahal'lere odaklanmaktadır. Araştırma kapsamında, araştırma nesnelere ilişkin birincil kaynaklardan elde edilen bilgiler aracılığıyla 'Ankara Spor Ağı Veri Sözlüğü' oluşturulmuş; sözlüğü meydana getiren kurumlar, etkinlikler ve mahaller arasındaki ilişkiler analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, dönemde etkin olan Ankara spor kulüpleri ile birlikte farklı aktör kurumların, boş zaman etkinliklerini ve bu etkinliklerin yeni

mahallerini üretmiş olduğu tespit edilmiştir. Spor etkinliklerinin rekreatif boş zaman etkinliklerine dönüşümü ile kulüplerin bu etkinlikler aracılığıyla kentli için aidiyet, eğlence ve dinlence gibi yeni anlamlar üreterek, gündelik hayat bağlamında kent mekânının dönüşümünde etkin olduğu görülmüştür.